

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Народна библиотека
„Бранко Радичевић” Дервента
за период 01.01- 31.12.2024. године**

Број: РВ082-25

Бања Лука, 08.12.2025. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	6
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење буџета.....	9
	6. Финансијски извјештаји.....	9
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци	9
	6.1.1. Приходи и примици	10
	6.1.2. Расходи и издаци	10
	6.2. Имовина, обавезе и извори	12
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	12
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	13
	6.2.3. Обавезе и разграничења	13
	6.2.4. Властити извори.....	13
	6.3. Ванбилансна евиденција	13
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	13
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	14

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2024. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2024. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора”. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника, финансијске извјештаје Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента чине табеларни прегледи наведени у нашем Извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2024. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних

информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 08.12.2025. године

Главни ревизор

Божана Трнинић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента за 2024. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента за 2024. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента.

Бања Лука, 08.12.2025. године

Главни ревизор
Божана Трнинић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 4. став (1) тачка 1. и 3. и чланом 15. став (3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) успоставе помоћне књиге непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 2) предузму активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се донесе акт о управљању ризицима и успостави регистар ризика, а за улазну књиговодствену документацију примијењује систем двојног потписа и иста евидентира у књигу протокола у складу са чланом 9. став (3) тачка 3. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и чланом 4., 10. и 11. Уредбе о канцеларијском пословању,
- 3) приликом провођења поступака јавних набавки проводе одговарајући поступци на основу процијењене вриједности и да се Агенцији за јавне набавке достављају извјештаји о поступцима у складу са чланом 15. став (7), 87. и 75. став (1) Закона о јавним набавкама.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби;
- Закон о библиотечко-информационој дјелатности;
- Закон о раду, члан 205;
- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2024. годину;
- Одлука о усвајању Ребаланса буџета Града Дервента за 2024. годину;
- Закон о трезору;
- Закон о фискалној одговорности, члан 4, 9 -11;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о платама запослених у области културе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о доприносима;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26 и 27;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Одлука о висини наканде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Уредба о канцеларијском пословању;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента (у даљем тексту: Библиотека) основана је Одлуком Скупштине општине Дервента од 11.07.1994. године, као установа која је намијењена општем образовању, информисању и задовољавању културних потреба становништва Града Дервента.

Основна дјелатност Библиотеке је библиотечко-информациона дјелатност у складу са Законом о библиотечко-информационој дјелатности („Службени гласник Републике Српске” број 44/16 и 62/18), а поред основне дјелатности Библиотека је регистрована за обављање дјелатности музеја, галерија и збирки-Служба завичајне збирке, а у складу са Статутом Библиотеке.

Органи управљања и руковођења Библиотеком су Управни одбор и директор.

Финансирање Библиотеке се врши из буџета Републике Српске и буџета Града Дервента, а своје пословање обавља у систему Јединственог рачуна трезора чија је главна књига, у складу са изворима финансирања, организационо успостављена као дио Главне књиге трезора Републике и Главне књиге трезора Града Дервента.

Библиотека нема директни приступ апликацијама Главних књига трезора Републике и Града Дервента, већ попуњава прописане обрасце за трезорско пословање и доставља их на унос Министарству просвјете и културе Републике Српске и Граду Дервента. За тачност књиговодствених исправа на основу којих су попуњени обрасци за трезорско пословање, одговорна је Библиотека.

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Библиотеке сачињени на основу трансакција евидентираних у оквиру Главне књиге трезора Републике и Главне књиге трезора Града Дервента.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији, Библиотека није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Библиотеке.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом Библиотеке, као основним општим актом, дефинисан је правни статус, дјелатност, управљање и руковођење, организација, финансирање, начин рада, као и остала питања значајна за рад у складу са Законом о библиотечко-информационој дјелатности.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Народна библиотека „Бранко Радичевић” Дервента (од 2018. године), који је био на снази током 2024. године, у Библиотеци је систематизовано 14 радних мјеста са 15 извршиоца.

На дан 31.12.2024. године у радном односу било је шест запослених, од којих је четири запослено на неодређено вријеме, један на одређено вријеме (приправник) и директор, као вршилац дужности.

У току 2024. године, радни однос је заснован са једним запосленим (приправником), док је радни однос престао за два запослена по основу споразумних раскида уговора.

Библиотека није успоставила помоћне књиге сталних средстава, односно аналитичке евиденције непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједе аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 94/15 и 78/20).

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2024. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа. Ревизијским испитивањем провођења пописа утврђене су неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21), јер нису извршене припремне радње за попис које подразумевају конфирмације салда потраживања са свим дужницима предвиђене чланом 15. став (2) тачка 4. и став (3) Правилника. Такође, пописом није обухваћена рачунарска опрема, потраживања и обавезе исказане у Главној књизи трезора Републике, што није у складу са чланом 4. став (1) тачка 1. и 3. Правилника.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 1/22), Библиотека је сачинила годишњи извјештај, електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2024. годину са прилозима. Међутим, систем финансијског управљања и контроле није уређен сходно одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 91/16) и Упутства о начину и поступку спровођења финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 99/17), јер није донесен акт о управљању ризицима (члан 8. став 2. Закона) и није успостављен регистар ризика (тачка 33. Упутства), док је Књига пословних процеса (тачка 31. упутства) највећим дијелом успостављена. Такође, улазним фактурама није додијељен број из књиге улазних фактура и протокола, што није у складу са чланом 4., 10. и 11. Уредбе о канцеларијском пословању („Службени гласник Републике Српске” број 8/20) и није примијењен систем двојног потписа јер је улазну књиговодствену документацију овјеравао својим потписом само директор, што није у складу са чланом 9. став (3) тачка 3. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору, којим је наведено да се контролне активности нарочито односе на систем двојног потписа, у коме ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица.

Осим напријед наведеног и у тачки 4. извјештаја, нису утврђени други недостаци система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједе истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **успоставе помоћне књиге непокретности, постројења и опреме на начин да обезбиједе аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима, у складу са чланом 11. став (6) и чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 4. став (1) тачка 1. и 3. и чланом 15. став (3)**

Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,

- **предузму активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се донесе акт о управљању ризицима и успостави регистар ризика, а за улазну књиговодствену документацију примијењује систем двојног потписа и иста евидентира у књигу протокола у складу са чланом 9. став (3) тачка 3. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и чланом 4., 10. и 11. Уредбе о канцеларијском пословању.**

4. Набавке

Планом јавних набавки са једном измјеном и допуном, у Библиотеци за 2024. годину предвиђено је 26 поступака јавних набавки путем директног споразума у укупном износу од 57.490 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност.

Према извјештају о реализацији плана јавних набавки, у току 2024. године проведено је 26 поступака јавних набавки путем директних споразума укупне уговорене вриједности од 49.841 КМ.

Ревизијским испитивањем је обухваћено осам поступака јавних набавки у вриједности од 24.746 КМ (50% вриједности уговорених јавних набавки), а које се односе на набавке полица за књиге (2.539 КМ), рачунарске опрема (1.390 КМ), санитарног материјала (1.164 КМ), производа за чишћење (1.049 КМ), канцеларијске опреме (5.000 КМ), опреме за гријање (980 КМ), услуга штампе (10.024 КМ) и фотографских услуга (2.624 КМ).

Ревизијом је утврђено да Библиотека у 2024. години највећим дијелом није достављала извјештаје Агенцији за јавне набавке о поступку јавне набавке путем директних споразума, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је уговорни орган обавезан наведеној агенцији достављати извјештаје о отвореном поступку, ограниченом поступку, преговарачком поступку с објавом или без објаве обавјештења, конкурс за израду идејног рјешења, такмичарском дијалогу, конкурентском захтјеву за доставу понуда и директном споразуму, као и у случају додјеле уговора из члана 8. и 10. овог закона, у форми, на начин и у роковима које утврђује Агенција за јавне набавке подзаконским актом.

Такође, Планом јавних набавки предвиђен је поступак јавне набавке услуга штампе путем директног споразума у процијењеној вриједности од 12.200 КМ без ПДВ-а, што није у складу са чланом 87. став (3) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да Уговорни орган проводи поступак директног споразума за набавку робе, услуга или радова чија је процијењена вриједност једнака или мања од износа од 6.000 КМ, при чему ни укупна процијењена вриједност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 10.000 КМ. Набавка услуга штампе је реализована путем директних споразума укупне уговорене вриједности од 10.024 КМ, што није у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору да обезбиједи да се приликом провођења поступака јавних набавки проводе одговарајући поступци на основу процијењене вриједности и да се Агенцији за јавне набавке достављају извјештаји о поступцима у складу са чланом 15. став (7), 87. и 75. став (1) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Буџет Библиотеке за 2024. годину је припремљен и донесен у складу са изворима финансирања, а у складу са чланом 68. Закона о библиотечко-информационој дјелатности, којим је прописано да се средства за финансирање библиотечко-информационе дјелатности обезбјеђују у буџету Републике, буџету јединице локалне самоуправе, сопствених прихода, донација, поклона и из других извора.

Из буџета Републике обезбјеђују се средства за расходе за бруто плате запослених. Министарство просвјете и културе Републике Српске сачињава збирни буџетски захтјев за све установе културе, те након усвојеног Буџета/Ребаланса буџета Републике Српске обавјештава Библиотеку о одобреном буџету. Ребалансом буџета Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 107/24) Библиотеци је за расходе за бруто плате запослених одобрен буџетски оквир у износу од 153.894 КМ.

Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Града Дервента за 2024. годину („Службени гласник Града Дервента” број 11/24) за Библиотеку је одобрен буџетски оквир у износу од 170.700 КМ и то за финансирање буџетских расхода у износу од 154.700 КМ (од чега за расходе за лична примања запослених (91.200 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (62.500 КМ), расходе финансирања (1.000 КМ) и издатке за нефинансијску имовину (16.000 КМ). Након усвојеног Ребаланса буџета Града Дервента, проведене су двије реалокације буџетских средстава, на основу којих су извршене прерасподјеле буџетских средстава у износу од 6.700 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која прописује процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Библиотека има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ Републике и ГКТ Града Дервента и према члану 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске” број 15/17 и 17/22) сачинила је прописане обрасце годишњих финансијских извјештаја Образац 2.01 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

Министарство збирно планира буџет за све установе културе и сходно томе Образац 2.01 за позиције исказане у ГКТ Републике не садржи аналитичке податке о одобреном буџету за појединачну потрошачку јединицу, односно Библиотеку.

Након усвојеног Буџета/Ребаланса буџета Републике за 2024. годину Министарство није обавијестило Библиотеку о износу одобрених средстава за позиције расхода за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања и расхода за накнаде плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата.

Управни одбор Народне библиотеке је усвојио Извјештај о раду Библиотеке за период 01.01-31.12.2024. године и Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

У Обрасцу 2.01, приходи (без прихода обрачунског карактера) и примици исказани су на фонду 01 у износу од 37.539 КМ, док се приходи обрачунског карактера, у складу са прописима, не планирају на нивоу буџетског корисника.

Расходи (без расхода обрачунског карактера) и издаци за 2024. годину исказани су на фонду 01 у износу од 269.067 КМ, што је 17% ниже у односу на буџетски оквир, а одступања извршења буџета на појединим позицијама расхода у односу на буџетски оквир, покривена су дозвољеним реалокацијама (тачка 5. извјештаја).

6.1.1. Приходи и примици

У Обрасцу За, укупни приходи и примици исказани су на фонду 01 у износу од 39.697 КМ, а чине их непорески приходи, грантови, приходи обрачунског карактера и примици.

Непорески приходи исказани су у износу од 2.335 КМ, а односе се на приходе по основу чланарина. На основу Закона о библиотечко-информационој дјелатности и члана 24. Статута Библиотеке, Управни одбор је на сједници одржаној дана 07.11.2023. године донио Одлуку о висини чланарине за 2024. годину у зависности од категорије корисника и то за одрасле особе (10 КМ), ученике основних, средњих школа и студенте (5 КМ), годишњу чланарину за колективни упис за одрасле читаоце (3 КМ), те бесплатну чланарину за пензионере, дјецу погинулих бораца, социјално угрожених категорија, предшколску дјецу и ученике првих разреда основне школе, за жене поводом 8. марта и за Свјетски дан књиге 23. април. У мају 2025. године, Управни одбор је донио Одлуку о увођењу бесплатног чланства у библиотеци за све кориснике без обзира на узраст, пол, социјални статус или нацију.

Грантови су исказани у износу од 11.500 КМ, а односе се на грантове од Министарства просвјете и културе Републике Српске за суфинансирање пројеката „Конзервација и рестаурација збирке текстила“ (1.500 КМ) и Министарства цивилних послова БиХ за суфинансирање активности из пројеката „Стална музејска поставка“ (10.000 КМ).

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 2.158 КМ, а највећим дијелом односе се на помоћи у натури по основу донираних књига од физичких лица (1.158 КМ).

Примици су исказани у износу од 23.704 КМ, а у цјелости се односе на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске по основу рефундација плата за вријеме породичног одсуства.

6.1.2. Расходи и издаци

У Обрасцу За, укупни расходи и издаци исказани су на фонду 01 у износу од 275.796 КМ, а чине их текући расходи, расходи обрачунског карактера и издаци.

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи исказани су у износу од 231.606 КМ, а односе се на расходе за лична примања запослених (165.460 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (65.717 КМ) и расходе финансирања, друге финансијске трошкове и расходе трансакција размјене између или унутар јединица власти (429 КМ).

Расходи за лична примања запослених односе се на расходе за бруто плате запослених (152.171 КМ), расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (7.066 КМ), расходе за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (5.123 КМ) и расходе за отпремнине и једнократне помоћи (1.100 КМ).

Плате и остала лична примања запослених прописани су Законом о платама запослених у области културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 и 112/23) и Посебним

колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 82/22).

Расходи за бруто плате запослених односе се на расходе за основну плату након опорезивања (94.408 KM), расходе за увећања основне плате по основу радног стажа (4.746 KM), порез на доходак (5.867 KM) и збирне доприносе на плату (47.150 KM).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада односе се на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (3.331 KM), остале награде (1.400 KM), пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (2.400 KM) и порез и доприносе на накнаде (895 KM).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата односе се на расходе за накнаду плата и увећање накнаде плата по основу радног стажа за вријеме боловања, породичног и родитељског одсуства који се не рефундирају (2.996 KM) и расходе за порез и доприносе на накнаде плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата који се не рефундирају (2.127 KM).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи у цијелости се односе на новчане помоћи у случају смрти члана уже породице.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 65.717 KM, а односе се на расходе по основу утrophа енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, расходе за режијски материјал, расходе за текуће одржавање, расходе по основу путовања и смјештаја, расходе за стручне услуге и остале неklasификоване расходе.

Расходе по основу утrophа енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 4.598 KM, а највећим дијелом чине их расходи по основу утrophа електричне енергије (1.424 KM), расходи за услуге водовода и канализације (1.219 KM) и расходи за услуге коришћења и фиксног телефона и интернета (1.168 KM).

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 5.306 KM, а односе на расходе за канцеларијски материјал (1.474 KM), материјал за одржавање чистоће (1.342 KM) и стручну литературу, часописе и дневну штампу (1.701 KM) и остали режијски материјал (789 KM).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 4.694 KM, а односе на расходе за текуће одржавање зграда (680 KM), текуће одржавање опреме (1.595 KM) и остало текуће одржавање (2.418 KM).

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 894 KM, а односе се на расходе по основу коришћења личног возила у службене сврхе (357 KM) и остале расходе на службеним путовањима у земљи (537 KM).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 15.655 KM, а највећим дијелом се односе на расходе за услуге осигурања имовине и запослених (1.255 KM), расходе за услуге штампања, графичке обраде, копирања, увезивања и слично (9.287 KM), расходе за услуге информисања и медија (1.900 KM) и остале стручне услуге (2.881 KM).

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 34.570 KM, а највећим дијелом се односе на на расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа (27.468 KM) и расходе по основу репрезентације (5.599 KM).

Расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа односе се на расходе за накнаде члановима управног одбора (8.822 KM), расходе по основу уговора о дјелу (9.239 KM) и остале накнаде за рад ван радног односа (9.407 KM), а расходи по основу

репрезентације односе се на расходе по основу репрезентације у земљи (499 KM) и организације пријема, манифестација и слично (5.100 KM).

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 6.729 KM, а највећим дијелом односе се на расходе по основу амортизације (6.485 KM).

Расходи по основу амортизације односе се на расходе по основу амортизације канцеларијске опреме (1.812 KM), комуникационе и рачунарске опреме (1.094 KM), гријне, расхладне и заштитне опреме (529 KM), опреме за образовање, науку, културу и спорт (964 KM), производно-услугне опреме (2.020 KM) и осталих постројења и опреме (66 KM).

Обрачун амортизације сталних средстава, изузев за школске и библиотечке књиге, вршен је примјеном прописаних амортизационих стопа у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске” број 110/16).

У току 2024. године, као и у ранијим годинама, Библиотека није вршила обрачун амортизације за школске и библиотечке књиге сходно Одлуци Управног одбора о примјени годишњих амортизационих стопа на књиге (од 2012. године), а којом је прописано да обрачуну амортизације не подлијежу књиге у библиотеци јер се сматрају културним и образовним добрима и немају јасно ограничен вијек употребе.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 37.461 KM, а чине их издаци за нефинансијску имовину (15.954 KM) и остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (21.507 KM).

Издаци за нефинансијску имовину односе се на издатке за набавку канцеларијског намјештаја (1.574 KM), остале канцеларијске опреме, алата и инвентара (5.965 KM) рачунарске опреме (1.199 KM), опреме за гријање, хлађење и вентилацију (980 KM), школских и библиотечких књига (5.151 KM), остале опреме за науку и културу (408 KM) и производно-услугне опреме, алата и инвентара (677 KM).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти односе се на издатке за накнаде плата за породилшко одсуство (14.571 KM) и порезе и доприносе на накнаде плата за вријеме породилшког одсуства (6.936 KM), а који се рефундирају од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

6.2. Имовина, обавезе и извори

Укупна имовина на дан 31.12.2024. године исказана је у износу од 431.856 KM бруто вриједности, 81.855 KM исправке вриједности и нето вриједности 350.001 KM, а односи се на нефинансијску имовину и финансијску имовину и разграничења.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина исказана је у износу од 425.032 KM бруто вриједности, 81.855 KM исправке вриједности и нето вриједности 343.237 KM, а у цјелости се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима коју чине произведена стална имовина (342.237 KM) и непроизведена стална имовина (1.000 KM).

Произведена стална имовина у потпуности се односи на постројења и опрему, а коју чине канцеларијска опрема, машине, алат и инвентар (14.685 KM), комуникациона и рачунарска опрема (3.598 KM), гријна, расхладна и заштитна опрема (2.012 KM), опрема за образовање, науку, културу и спорт (305.703 KM), производно-услугна опрема, алат и инвентар (15.708 KM) и остала опрема (532 KM).

У току године, вриједност опреме је повећана по основу набавке опреме (15.724 КМ) и донације књига (1.158 КМ), а умањена је по основу обрачунате амортизације (6.485 КМ) и расходања опреме сходно приједлогу пописне комисије (брuto вриједности 639 КМ и исправке вриједности 625 КМ).

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказани су у износу од 6.764 КМ, а односе се на краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 1.533 КМ, а односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породичног и осталог родитељског одсуства које се рефундирају од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказана су у износу од 5.231 КМ, а односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за дјечију заштиту од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

6.2.3. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе и разграничења на дан 31.12.2024. године исказане су у износу од 17.627 КМ, а односе се на обавезе за лична примања запослених (14.686 КМ) и обавезе из пословања (2.941 КМ).

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (13.935 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (751 КМ).

Обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата односе се на обавезе за плате за децембар 2024. године (9.021 КМ), порез на доходак (568 КМ) и доприносе на плату (4.345 КМ).

Обавезе из пословања односе се на обавезе за набавку роба и услуга (1.664 КМ), обавезе за набавку сталне имовине (527 КМ), обавезе према физичким лицима (450 КМ) и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (300 КМ).

До рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја за 2024. годину, у потпуности су измирене обавезе доспјеле на дан 31.12.2024. године у износу од 17.627 КМ.

6.2.4. Властити извори

Властити извори средстава исказани су у износу од 68.466 КМ и односе се на ревалоризационе резерве формиране по основу процјене школских и библиотечких књига из ранијих година.

6.3. Ванбилансна евиденција

У Библиотеци, на дан 31.12.2024. године, није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање у оквиру позиција ванбилансне активе и пасиве.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији за потребе ревизије на дан 31.12.2024. године није било судских спорова које је покренула Библиотека, нити су се против Библиотеке водили спорови, а који би за посљедицу могли имати потенцијалне обавезе или потенцијалну имовину.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2024. годину сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне информације о Библиотеци, примијењеним рачуноводственим политикама и основама за састављање финансијских извјештаја, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Драган Милошевић, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.